

Från: [Jonna Henricson](#)
Till: [Lotta Bergsten](#)
Kopia: [Patrik Åhnberg](#); [Mikael Rångeby](#); [Gunilla Dykhoff Sternelius](#)
Ärende: VB: Synpunkter från fastighetsägare i Stavsborg på utredning utförd av Agima på uppdrag av Ekerö kommun
Datum: den 8 oktober 2024 12:43:26
Bilagor: [Svar från Fastighetsägarna Stavsborg etapp 2 utredning Agima.docx](#)

Från: Michael Anderberg <micke.anderberg56@gmail.com>

Skickat: den 7 oktober 2024 01:46

Till: Desirée Björk <Desiree.Bjork@politik.ekero.se>; Johan Elfver <johan.elfver@politik.ekero.se>; Niklas Ernback <niklas.ernback@politik.ekero.se>; Jimmy Fors <jimmy.fors@politik.ekero.se>; Jennie Hahn von Dorsche <Jennie.Dorsche@politik.ekero.se>; Anita Jernberger <anita.jernberger@politik.ekero.se>; Karin Kniberg <Karin.Kniberg@politik.ekero.se>; Alvar Kårfors <Alvar.Karfors@politik.ekero.se>; Arnulf Langlet <Arnulf.Langlet@politik.ekero.se>; gunilla lindberg <gunilla.lindberg@politik.ekero.se>; Per Lönnestål <per.lonnestal@politik.ekero.se>; Linus Nilsson <linus.nilsson@politik.ekero.se>; Fredrik Ohls <fredrik.ohls@politik.ekero.se>; Ulrika Sandin <Ulrika.Sandin@politik.ekero.se>; Ola Sandin <Ola.Sandin@politik.ekero.se>; Fredrik Sirberg <Fredrik.Sirberg@politik.ekero.se>; Per Sjödin <per.sjodin@politik.ekero.se>; Emma Lövenstad <emma.lovenstad@politik.ekero.se>; Johanna Strömstedt <johanna.stromstedt@politik.ekero.se>; Hanna Svensson <Hanna.Svensson@politik.ekero.se>; Sten Svensson <sten.svensson@politik.ekero.se>; Frida Tamker <frida.tamker@politik.ekero.se>; Ingemar Thun <ingemar.thun@politik.ekero.se>; Ove Wallin <Ove.Wallin@politik.ekero.se>; Fredrik Zandrén <fredrik.zandren@politik.ekero.se>; Sivert Åkerljung <Sivert.akerljung@politik.ekero.se>; Petra Hammar <Petra.Hammar@politik.ekero.se>; Johan Hammarström <Johan.Hammarstrom@politik.ekero.se>; Inger Andersen <Inger.Andersen@politik.ekero.se>; Yvonne Ekeling <yvonne.ekeling@politik.ekero.se>; Jenny Hamann <jenny.hamann@politik.ekero.se>; Alexander Lind Af Hageby <alexander.lind.af.hageby@politik.ekero.se>; Peter Östergren <Peter.ostergren@politik.ekero.se>; Kjell-Erik Börjesson <Kjell-Erik.Borjesson@politik.ekero.se>; Erik Lif Sjöcrona <Erik.Lif.Sjocrona@politik.ekero.se>; Helena Butén <Helena.Buten@politik.ekero.se>; Maria Mikkonen <maria.mikkonen@politik.ekero.se>; Gunnar Mossberg <Gunnar.Mossberg@politik.ekero.se>; Gustaf Axelsson <gustaf.axelsson@politik.ekero.se>; Carl Kloo <carl.kloo@politik.ekero.se>; Cecilia Fors <cecilia.fors@politik.ekero.se>; Bernt Richloow <bernt.richloow@politik.ekero.se>; Michael Lillman <Michael.Lillman@politik.ekero.se>; Anette de Ron <anette.de.ron@politik.ekero.se>; Marcus Carlbrand <marcus.carlbrand@politik.ekero.se>; Tatjana Glinwood <tatjana.glinwood@politik.ekero.se>; Daniel Roxström <daniel.roxstrom@politik.ekero.se>; Barbro Zimmerling Svan <barbro.zimmerling.svan@politik.ekero.se>; Lena Ingemarsdotter <lena.ingemarsdotter@politik.ekero.se>; Solveig Brunstedt <Solveig.Brunstedt@politik.ekero.se>; Fredrik Forsman <fredrik.forsman@politik.ekero.se>; Iren Bakkerud <iren.bakkerud@politik.ekero.se>; Mats Ahlbom <Mats.Ahlbom@politik.ekero.se>; Philip Hamilton <philip.hamilton@politik.ekero.se>; Monica Nyberg <monica.nyberg@politik.ekero.se>; Per Ekström <Per.Ekstrom@politik.ekero.se>; Lennart Nilsson <lennart.nilsson@politik.ekero.se>; Anders Hansson <anders.hansson@politik.ekero.se>; Birgitta Persson <birgitta.persson@politik.ekero.se>; Peter Andersson <peter.andersson@politik.ekero.se>; Per Andersson <per.andersson@politik.ekero.se>; Robert Oberascher <Robert.Oberascher@politik.ekero.se>; Elaine Adlertz

<Elaine.Adlertz@politik.ekero.se>; Emelie Raine Hannfors

<emelie.raine.hannfors@politik.ekero.se>

Kopia: Bengt Moreen <bengt.moreen@gmail.com>; kristina wikstrom

<kristina.i.wikstrom@gmail.com>; Patrik Åhnberg <patrik.ahnberg@ekero.se>

Ämne: Synpunkter från fastighetsägare i Stavsborg på utredning utförd av Agima på uppdrag av Ekerö kommun

Observera: Extern e-post. Var försiktig med att klicka på länkar eller bilagor om avsändaren är okänd för dig.

Mottagare:

Samhällsbyggnadsnämnden,

Kommunfullmäktige Ekerö, ledamöter och ersättare

Kommunstyrelsen inkl arbetsutskott Ekerö, ledamöter och ersättare

Till våra folkvalda i Ekerö kommun

Vi fastighetsägare i Stavsborgs eventuella etapp 2 - har nu tagit del och analyserat den utredning som initierades av kommunfullmäktige och som sedan har utförts av konsultbolaget Agima.

Vår uppfattning är att denna utredning inte är tillfredsställande ut övergripande perspektiv och inte har tagit någon hänsyn till andra parter i frågan än Roslagsvatten/Ekerö kommun.

Man har helt bortsett från berörda fastighetsägares perspektiv - inte heller har man bedömt den totala ekonomiska effekten och inte alls tagit hänsyn till beredskaps dimensionen - vilken inte är minst viktigt i dagsläget och framöver till exempel p g a av världsläget. MSB förordar där till exempel individuella lösningar för att sprida risk.

Som invånare i Ekerö kommun börjar vi känna oss mer och mer maktlösa - i varje nytt steg som tas i denna för oss så viktiga fråga - så uppfattar vi att en majoritet av er folkvalda inte vill sätta sig in i - eller hitta alternativ - som ur miljösynpunkt är minst lika bra och ur ekonomisk synpunkt är betydligt mindre kostsamma för både kommunen och berörda fastighetsägare!

Ni finner våra kommentarer i bifogade dokument - och hoppas på en fortsatt konstruktiv dialog

M v h

Kristina Wikström, Bengt Moreen, Michael Anderberg

P u a

Fastighetsägarna i "Uppropet Stavsborg etapp 2"

2024-10-05

Synpunkter från fastighetsägare i Stavsborg på utredning utförd av Agima på uppdrag av Ekerö kommun

Inför kommunens behandling av utredningsrapport - "Underlag till svar på återremiss avseende inrättande av verksamhetsområde för Stavsborg etapp två", upprättad av Agima 2024-09-06 – vill härmed fastighetsägarna inom Uppropet Stavsborg etapp 2 ge sin syn på nämnda utredning och vad vi anser helt saknas i denna.

Vi har identifierat ett antal problem och brister med denna utredning, vilka presenteras nedan.

Först

Agimas utredning har genomförts av en helt nyanställd på företaget som näppeligen har kunnat tillskansa sig den kunskap om vårt område och om de faktiska förhållanden som råder i Stavsborg på denna korta tid. Även om individen i fråga har erfarenhet från liknande utredningar, så måste en ansenlig tid läggas ned för att få full förståelse för den totala situationen för både fastighetsägare och kommunen/Roslagsvatten. Dessa förberedelser har uppenbarligen inte genomförts.

Utredningen är - som vi ser det - helt anpassad till det resultat kommunen/Roslagsvatten önskar och tar inga som helst hänsyn till fastighetsägarna utan går helt på uppdragsgivarens linje. Det tycker vi visar på dålig respekt för innevånarna i Ekerö kommun/Stavsborg, framför allt vad gäller de ekonomiska umbäranden som dessa kommer att drabbas av. Man ignorerar också möjligheten till alternativa lösningar som MSB m fl anser ska beaktas.

Sedan

Generellt adresserar rapporten frågeställningen på ett felaktigt sätt.

Utredningen ska enligt rubrik vara underlag till svar på återremiss avseende inrättande av verksamhetsområde för Stavsborg etapp 2, men i stora delar av dokumentet hanteras frågan som om den gällde hela Stavsborg inklusive ursprungliga etapp 1.

Enligt rapporten så minskar den sammanlagda risken för Stavsborg när etapp 1 har genomförts som Länsstyrelsen, redovisar på sina kartor – hur dessa riskmätningar har genomförts av Länsstyrelsen har vi inte kännedom om.

Därmed måste nya mätningar av återstående fastigheter som ev skall ingå i etapp 2 genomföras innan ytterligare beslut tas. Det finns vad vi kan se inga sådana förslag till fördjupad analys i rapporten.

Att hänvisa till att det aktuella verksamhetsområdet är utpekade i samrådshandling för VA- och Vattentjänstplan är inte relevant då denna plan inte är beslutad ännu.

Ett argument för kommunal VA som tas upp i utredningen är att ett flertal enskilda anläggningarna i området är gamla. Vi har redan tidigare invänt mot dessa påståenden då vi sett att uppgifterna om enskilda anläggningar inte alltid stämmer med verkligheten.

I utredningen ställs kommunalt VA endast mot ett noll-alternativ. Utredningen borde även tittat på ett alternativ där äldre enskilda anläggningar uppgraderas till modern status. Vi fastighetsägare mår självklart om miljön och förstår vikten av det inte sker kontaminering av grundvatten och Mälarens. Äldre anläggningar som inte uppfyller dagens krav kan behöva bytas ut.

Vi kan heller inte se att förslag till ny VA-och vattentjänstplan, eller denna granskning, tar någon som helst hänsyn till krisberedskap vilket av MSB nu anses vara av yttersta vikt vid planering och investering i ny infrastruktur. Se vidare kommentarer nedan.

Bemötande av enskilda påståenden ur del 5 "Slutsats" i Agimas bedömning:

Agima	Bemötande
<i>Agimas bedömning är att lagändringen avser områden där påkoppling till allmänt VA är komplext och kostsamt, vilket inte omfattar etapp 2 för Stavsborg.</i>	Det har visat sig mycket kostsamt för de enskilda fastighetsägarna. Det kan i flera fall innebära påtvingad avflyttning med stor påverkan på individens livskvalitet. Att det inte är så kostsamt för kommunen är inte stor tröst.
<i>Andra lokala förutsättningar, så som recipientens känslighet, närhet till recipient, samt att det ligger inom ett vattenskyddsområde, påverkar också bedömningen. Reningsbehovet blir svårare att säkerställa med enskilda anläggningar.</i>	Den bedömningen kan göras på ett helt annat sätt, se nedan.
<i>Miljö- och hälsoaspekterna gör även att en förtätning av området försvåras eller omöjliggörs - om allmänt VA inte byggs ut.</i>	För etapp 2 är det knappast tal om någon större möjlig förtätning.
<i>Kommunen ansvarar också för att följa miljö kvalitetsnormerna och säkerställa vattenkvaliteten, enligt 5 kap. 3 § miljöbalken.</i>	Detta lösryckta påstående kan förmodas antyda att kvaliteten skulle vara bättre vid en anslutning till allmänt VA. Vi vill hävda det motsatta. De existerande enskilda brunnarna levererar alla undersökta fall ett utmärkt vatten - i vissa fall efter passage genom avskiljningsfilter för t ex kalcium. Enskilda brunnar har fördelen dels att minimera PFAS-exponering, dels att tillföra en beredskapsdimension vid eventuell kris.

Bedömning av utsläpp till recipienten för enskilda anläggningar respektive via Stavsborgs gemensamhetsanläggning.

I Kommunens VA- och vattentjänstplan (samrådsförslag) kan man utläsa följande gällande reningsverket/gemensamhetsanläggningen i Stavsborg.

Reningen sker på ett sätt som motsvarar en modern enskild anläggning, d v s ett avskiljningssteg för Fosfor ("kem") och en markbädd, se Tabell 11 i rapporten.

Stavsborg har den näst sämsta reningen av kommunens 23 gemensamhetsanläggningar med ett BOD på 25 mg/l och fosforutsläpp på 0,8 mg/l, se Tabell 12 i rapporten.

För övrigt gäller att flödet från markbädden leds ner i det dike som mynnar ut nära Kungsberga badplats. Diket ligger i en dal och samlar vid en eventuell översvämning upp stora vattenmängder från omkringliggande områden.

Vi gör följande slutsatser gällande en miljöpåverkan från å ena sidan de enskilda anläggningarna i etapp 2 och å andra sidan utsläpp från samma hushåll efter en inkoppling till Stavsborgs gemensamhetsanläggning

1. Under "normal drift" anser vi att de sammanlagda mängderna BOD och P som når recipienten med största sannolikhet är lägre för de enskilda anläggningarna än om de skulle gått via Stavsborgs gemensamhetsanläggning.
2. Vid en översvämning är riskerna för förorening av recipienten betydligt större för gemensamhetsanläggningen än för summan av de enskilda anläggningarna.
3. Det finns en viss tendens att vara mindre försiktig med vad som spolas ned i ett allmänt avlopp gentemot vad som spolas ned i en egen anläggning. Risken att miljöskadliga kemikalier når recipienten ökar därmed för en gemensamhetsanläggning.

Beredskapsdimensionen

MSB och andra myndigheter - och även lokala miljönämnder i andra delar av Sverige - stödjer och övervakar utvecklingen av privata reningsverk med syfte att öka resiliensen i samhället och minska beroendet av centraliserade lösningar av 70-, 80- tals snitt. Sen spelar förstås lokala miljönämnder en viktig roll i att alla miljökrav upprätthålls

Privata reningsverk och egen brunn av hög kvalitet ökar självförsörjningsgraden för enskilda hushåll i kontext av ökad krisberedskap – vilket MSB understryker är av yttersta vikt för att samhällen skall fungera under kriser. Tillgången till rent vatten och fungerande avloppsrening har en avgörande betydelse

Utöver själva avloppen är det ju också en stor risk när så stora delar av Stockholmsregionen blir beroende av vattenförsörjning från Norsborgsverket vilket inte heller utredningen, VA- planen, tjänstemän eller politiker tar någon som helst hänsyn till. Enskilda anläggningar av god kvalitet lindrar konsekvenserna av ett avbrott i det allmänna nätet.

Ekonomi

I nuvarande VA-plan, förslag till ny VA- och vattentjänstplan eller denna utredning tas någon som helst hänsyn till de enskilda fastighetsägarnas ekonomi. Enda fokus är stordrift och ekonomi ur Roslagsvattens/kommunens perspektiv.

Vi kan med lätthet se att en installation av ett privat reningsverk – om så är behövligt ur miljösynpunkt - antingen enskilt eller tillsammans med en eller flera fastigheter vida underskrider de kostnader vi kan tvingas betala till Roslagsvatten/kommunen - både vad gäller initial investering och löpande drift. Men det verkar de av oss folkvalda eller tjänstemännen inte i överhuvudtaget reflektera över!

Dessutom så minskar Roslagsvattens/kommunens kostnader om man väljer detta alternativ – vilket i slutändan är kostnadseffektivt och minskar kostnadsbördan för Ekerö kommun – dessa pengar kan i stället investeras i skola, vård och omsorg!

En spinn-off effekt är att de fastighetsägare i området som står i begrepp/har plan för att stycka av – kan också skyndsamt starta upp sina projekt genom att installera av kommunen godkänt reningsverk i stället för att vänta 2-3 år innan ett planerat kommunalt VA i bästa fall kan vara i drift.

Vi hoppas åter att Samhällsbyggnadsnämnden, Kommunstyrelsen och Kommunalfullmäktigen tar sitt förnuft tillfånga och låter medborgarnas vilja få genomslag i besluten.

M v h

Kristina Wikström Bengt Moreen Michael Anderberg

P u a

Fastighetsägarna i Uppropet Stavsborg etapp 2